

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 28. avgust 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 28. avgusta 2012.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**PRVA ODLUKA PO DRUGOM DODATNOM ZAHTEVU
STANIŠIĆEVE ODBRANE ZA UVRŠTAVANJE DOKUMENATA U SPIS
BEZ POSREDSTVA SVEDOKA**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Dana 24. maja 2012. godine Veće je odbrani naložilo da eventualne dodatne zahteve u vezi s dokaznim materijalom podnese najkasnije do 4. juna 2012. godine u podne.¹ Stanišićeva odbrana je 4. juna 2012. godine u 13:24 podnela Drugi dodatni zahtev za uvrštavanje dokumenata u spis bez posredstva svedoka, u kom je zatražila da se prihvate 152 dokumenta (dalje u tekstu: Zahtev). Dana 7. juna 2012. godine Veće je Zahtev odbacilo bez razmatranja (dalje u tekstu: Usmena odluka).² Dana 11. juna 2012. godine Stanišićeva odbrana je podnela zahtev za ponovno razmatranje Usmene odluke, ili, alternativno, za odobrenje uloži žalbu na nju.³ Dana 26. juna 2012. godine Veće je putem neformalne komunikacije ponovo razmotrilo Usmenu odluku i odlučilo da razmotri Zahtev. Dana 28. juna 2012. godine odbrana je podnela *Corrigendum*, u kojem je ispravila podatke u vezi s poverljivim statusom nekih dokumenata, kao i opis još jednog dokumenta, i povukla zahtev za prihvatanje tri dokumenta iz prvobitnog Zahteva (dalje u tekstu: *Corrigendum*).⁴ Dana 10. jula 2012. godine tužilaštvo je dostavilo Odgovor (dalje u tekstu: Odgovor).⁵ Simatovićeva odbrana nije reagovala na Zahtev.

2. Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) Zahtevom traži da se 152 dokumenta prihvate bez posredstva svedoka i tvrdi da je, s obzirom na to da je Simatovićeva odbrana završila s dokaznim postupkom, dodatno mogla da proceni da li postoje nerešena pitanja koja se mogu obraditi pomoću dokumenata kojima ona raspolaže.⁶ Odbrana podnosi 23 dokumenta vezana za svedoka tužilaštva Stevana Todorovića, uglavnom izjave i transkripte svedočenja svedoka u drugim predmetima pred Međunarodnim sudom u kojima se, kako odbrana tvrdi, opisuje Todorovićevo okrutno

---

¹ T. 19805.

² T. 20138–20139.

³ Hitni zahtev Stanišićeve odbrane za ponovno razmatranje ili, alternativno, Zahtev za odobrenje da uloži žalbu na Odluku Pretresnog veća po Stanišićevom Drugom dodatnom zahtevu za uvrštavanje dokumenata u spis bez posredstva svedoka, 11. jun 2012. godine.

⁴ Stanišićev *Corrigendum* Drugog dodatnog zahteva za uvrštavanje dokumenata u spis bez posredstva svedoka, od 4. juna 2012. godine, i Zahteva da se u spis bez posredstva svedoka uvrste dokazi koji su odbijeni, uz mogućnost podnošenja žalbe, od 4. juna 2012. godine, 28. jun 2012. godine, par. 3–5. Odbrana je povukla dokumente 1D05527, 1D05506 i 1D05553.

⁵ Odgovor tužilaštva na Stanišićev Dodatni zahtev za uvrštavanje dokumenata u spis bez posredstva svedoka, s poverljivim Dodatkom A, 10. jul 2012. godine.

⁶ Zahtev, par. 6.

postupanje sa zarobljenicima i drugim licima.⁷ Odbrana navodi da "izjave date MKSJ-u i ranija svedočenja" u vezi s Todorovićem predlaže na osnovu pravila 92bis Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).⁸ Jedan od tih dokumenata, označen brojem 1D04685 na osnovu pravila 65ter, već je uvršten u spis kao dokazni predmet P183, pa u ovoj Odluci o njemu neće biti reči.⁹ Odbrana tvrdi da ti dokumenti dovode u pitanje Todorovićevu verodostojnost i pouzdanost njegovog svedočenja.¹⁰ Odbrana takođe upućuje na argumente koje je izložila u Odgovoru na zahtev tužilaštva da se Todorovićevo svedočenje u ovom predmetu prihvati na osnovu pravila 92quater.¹¹ Dalje, odbrana predlaže prihvatanje četiri transkripta iskaza iz predmeta *Karadžić* koje su dali svedoci tužilaštva koji su ranije svedočili u ovom predmetu, kao i razgovore s dva svedoka tužilaštva, od kojih je jedan svedočio u ovom predmetu, a svedočenje drugog prihvaćeno je na osnovu pravila 92quater.¹² Kao i u slučaju ranijih odluka po zahtevima za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka, Veće će različite kategorije dokumenata razmatrati u posebnim odlukama. U ovoj odluci Veće će razmotriti tih 28 dokumenata, a po ostatku Zahteva rešavaće u drugoj odluci.

3. Što se tiče dokumenata koje odbrana želi da predloži na osnovu pravila 92bis, tužilaštvo napominje da odbrana nije obrazložila zašto bi ti dokumenti trebalo da budu prihvaćeni na osnovu pravila 92bis i tvrdi da odbrana nije dostavila obaveštenje predviđeno pravilima 65ter(G) i 67(A)(ii).¹³ Osim toga, tužilaštvo skreće pažnju na to da odbrana nije tražila da se ti svedoci dodaju na njen spisak svedoka na osnovu pravila 73ter(D).¹⁴ Dalje, tužilaštvo se protivi tome da se prihvate transkripti svedočenja svedoka iz predmeta *Karadžić* koji su ranije svedočili u ovom predmetu.¹⁵ Dalje, tužilaštvo

⁷ To su dokumenti označeni brojevima 1D05503, 1D04594, 1D04600, 1D04602, 1D04604, 1D04605, 1D04607, 1D04608, 1D04614, 1D04616, 1D04620, 1D04638, 1D04640, 1D04644, 1D04660, 1D04685, 1D04686, 1D04693, 1D04730, 1D04732, 1D04736, 1D04781 i 1D04791 na osnovu pravila 65ter.

⁸ Zahtev, Poverljivi dodatak A, str. 17.

⁹ T. 3258.

¹⁰ Zahtev, Poverljivi dodatak A, str. 15–26.

¹¹ Zahtev, Poverljivi dodatak A, str. 16, gde se upućuje na Dalji odgovor odbrane na Zahtev tužilaštva za prihvatanje svedočenja svedoka B-1244 prihvati na osnovu pravila 92quater, s poverljivim dodacima A i B, 13. jul 2010. godine.

¹² U pitanju su dokumenti označeni brojevima 1D05539, 1D05563, 1505547, 1D05549, 1D05550 i 1D05551 na osnovu pravila 65ter.

¹³ Odgovor, par. 18, 20.

¹⁴ Odgovor, par. 18, 22.

¹⁵ Odgovor, par. 21.

napominje da odbrana, kako se čini, predlaže prihvatanje svedočenja svedoka tužilaštva datog u predmetu *Karadžić* kao raniju nepodudarnu izjavu, iako je ona data nakon svedočenja koje odbrana želi da ospori.¹⁶ Tužilaštvo podseća na praksu Međunarodnog suda u vezi sa suočavanjem svedoka s nedoslednim izjavama.¹⁷ Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju pet dokumenata označenih brojevima 1D04686, 1D04730, 1D04736, 1D05503 i 1D05539 na osnovu pravila 65ter.¹⁸ Konačno, tužilaštvo traži odobrenje da u Odgovoru prekorači dozvoljeni broj reči, pozivajući se na obim i složenost Zahteva.¹⁹

II. MERODAVNO PRAVO

4. Veće podseća i upućuje na praksu merodavnu za primenu pravila 92bis i prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka na osnovu pravila 89(C), izloženo u ranijim odlukama.²⁰ Pravilo 92ter pruža još jedan moguć način za uvrštavanje pismenih izjava ili transkripata svedočenja u spis, pod uslovom: (1) da je svedok prisutan u sudnici, (2) da stoji na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i eventualno ispitivanje od strane sudija i (3) da potvrdi da pismena izjava ili transkript tačno odražava ono što je on rekao u izjavi i što bi izjavio u slučaju ispitivanja. Za razliku od pravila 92bis, pravilo 92ter dopušta da se prihvate dokazi kojima se dokazuju dela i ponašanje za koja se optuženi tereti u optužnici. Pravila 92bis i 92ter predstavljaju *lex specialis* za prihvatanje pismenih izjava i transkripata svedočenja potencijalnih svedoka, koje su strane u postupku uzele za potrebe ovog postupka, i uslovi izneseni u pravilu 92bis ili pravilu 92ter ne mogu se zaobići pozivanjem na pravilo 89(C), koje je *lex generalis*.²¹ Ranija nepodudarna izjava nekog svedoka može se predložiti i prihvatiti na osnovu pravila 89(C) radi ocene

¹⁶ Odgovor, par. 23.

¹⁷ Odgovor, par. 23–25.

¹⁸ Odgovor, Poverljivi dodatak A, str. 16, 26–30, 72.

¹⁹ Odgovor, par. Par. 27–28.

²⁰ Prva odluka po Zahtevu Stanišićeve odbrane od 17. februara 2012. godine za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka, 23. maj 2012. godine, par. 9–10; Odluka po zahtevima tužilaštva za prihvatanje pismenih dokaza na osnovu pravila 92bis, 7. oktobar 2010. godine, par. 29–36.

²¹ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29AR73.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), par. 31. U trenutku kad je Žalbena veće donelo ovu odluku pravilo 92ter još nije bilo uvedeno.

verodostojnosti tog svedoka ili radi dokazivanja istinitosti njenog sadržaja.²² Međutim, svedoka treba suočiti s takvim izjavama, kako bi veće moglo da proceni dokaznu vrednost nepodudarne izjave.²³ Veće takođe podseća na merodavno pravo u vezi s ponovnim pozivanjem svedoka.²⁴

III. DISKUSIJA

5. Pre svega, s obzirom na obim i složenost Zahteva, Veće odobrava zahtev tužilaštva da u Odgovoru prekorači dozvoljeni broj reči.

6. Tužilaštvo se ne protivi prihvatanju dokumenata označenih brojevima 1D05503, 1D04686, 1D04730 i 1D04736 na osnovu pravila 65ter. Veće napominje da ti dokumenti nisu izjave svedoka niti transkripti svedočenja koje je neki svedok dao strani u postupku za potrebe postupka koji se vodi pred Međunarodnim sudom. Zato se na te dokumente ne mogu primenjivati pravila 92bis ili 92ter. Veće smatra da je odbrana objasnila (i) relevantnost i dokaznu vrednost svakog tog dokumenta i (ii) način na koji se oni uklapaju u njenu tezu. Zato Veće te dokumente uvrštava u spis.

7. Tužilaštvo se ne protivi ni zahtevu da se u spis uvrsti dokument označen brojem 1D05539 na osnovu pravila 65ter, razgovor sa svedokom tužilaštva Miroslavom Deronjićem, čija su svedočenja pred Međunarodnim sudom u predmetu *Slobodan Milošević* i predmetu *Krajišnik*, kao i izjava od 25. novembra 2003. godine, u spis ovog predmeta uvršteni na osnovu pravila 92quater.²⁵ Veće smatra da je odbrana Deronjićevo svedočenje, prihvaćeno na osnovu pravila 92quater, i njegovo dodatno svedočenje

²² *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.3, Odluka po Žalbi na Odluku u vezi s osporavanjem verodostojnosti vlastitog svjedoka jedne strane u postupku, 1. februar 2008. godine, par. 29–32, gde se s odobravanjem upućuje na Odluku po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje ranijih izjava kao materijalnih dokaza, 25. april 2005. godine, str. 18, 21, donetu u predmetu *Tužilac protiv Fatmira Limaja*; v. takođe Odluka o uvrštavanju u spis ranijeg svedočenja svedoka JF-052, njegove izjave i povezanih dokumenata, par. 5–6.

²³ V., na primer, *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-T, Odluka o uvrštavanju u spis ranije izjave jednog svedoka, 5. jul 2005. godine, str. 3, gde je Veće konstatovalo da se "suočavanjem svjedoka s materijalnim dijelovima njegove ranije izjave svjedoku daje mogućnost da objasni, komentira ili protumači nedosljednosti za koje se tvrdi da postoje, te da se tako s poštovanjem postupa prema svjedokovom integritetu i povećava pouzdanost njegovog svjedočenja"; v. takođe *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88AR73.3, Odluka po Žalbi na Odluku u vezi s osporavanjem vjerodostojnosti vlastitog svjedoka jedne strane u postupku, 1. februar 2008. godine, par. 28 i fusnota 28.

²⁴ Odluka po zahtevima za prihvatanje dodatnog svedočenja svedoka Milana Babića, 20. jul 2012. godine, par. 12.

²⁵ T. 10234; Obrazloženje Odluke po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje svedočenja svedoka Miroslava Deronjića na osnovu pravila 92quater, 1. mart 2011. godine.

trebalo da ospori ili stavi u odgovarajući kontekst, bilo nakon što ga je tužilaštvo predložilo, bilo nakon što je ono prihvaćeno, 1. marta 2011. godine, u fazi postupka u kojoj je tužilaštvo izvodilo dokaze.²⁶ Veće napominje da je sporni dokument odbrani obelodanjen 28. decembra 2008. godine.²⁷ Odbrana nije pokazala valjane razloge iz kojih taj dokument predlaže tek sad. Zato Veće odbija da u spis uvrsti dokument označen brojem 1D05539 na osnovu pravila 65ter.

8. Dokument označen brojem 1D05563 na osnovu pravila 65ter jeste zapisnik s razgovora koji je tužilaštvo 24. maja 2001. godine vodilo s Manojlom Milovanovićem, jednim od svojih svedoka u ovom predmetu. Odbrana taj dokument predlaže kako bi ranije svedočenje tog svedoka stavila u odgovarajući kontekst.²⁸ Tužilaštvo tvrdi da je taj dokument prvobitno obelodanilo odbrani na osnovu pravila 66(A)(ii), te da je odbrana njegov sadržaj mogla da predoči Milovanoviću prilikom njegovog svedočenja aprila 2010. godine, ili decembra 2011. godine, kad se vratio radi daljeg unakrsnog ispitivanja.²⁹ Odbrana nije objasnila zašto Milovanovića nije suočila s tim dokumentom, iako je imala dovoljno prilike da to učini i aprila 2010. i decembra 2011. godine. Osim toga, odbrana predlaže i dokument označen brojem 1D05547 na osnovu pravila 65ter, transkript svedočenja svedoka tužilaštva u predmetu *Karadžić*, kao izjavu nepodudarnu s njegovim ranijim svedočenjem u ovom predmetu.³⁰ Veće smatra da je odbrana dokumente označene brojevima 1D05563 i 1D05547 na osnovu pravila 65ter trebalo da predloži putem zahteva da se ti svedoci ponovo pozovu na dalje unakrsno ispitivanje i da tad od njih zatraži da potvrde svoje ranije izjave na osnovu pravila 92ter ili da ih suoči s njima i ispita ih u vezi s eventualnim nedoslednostima, kako bi utvrdila njihovu dokaznu vrednost u svrhu predlaganja dokumenata kao ranijih nepodudarnih izjava na osnovu pravila 89(C) Pravilnika. Zato Veće odbija da u spis uvrsti dokumente označene brojevima 1D05563 i 1D05547 na osnovu pravila 65ter.

---

²⁶ V. takođe Odluka po zahtevima za prihvatanje dodatnog svedočenja svedoka Milana Babića, 20. jul 2012. godine, par. 20.

²⁷ Zahtev, Poverljivi dodatak A, str. 72.

²⁸ Zahtev, Poverljivi dodatak A, str. 61–62.

²⁹ Odgovor, Poverljivi dodatak A, str. 73–74.

³⁰ Odgovor, Poverljivi dodatak A, str. 78–79.

9. Veće primećuje da su svi preostali dokumenti na koje se ova Odluka odnosi, njih 21,³¹ transkripti svedočenja u drugim postupcima pred Međunarodnim sudom ili izjave koje su svedoci dali za potrebe postupaka pred Međunarodnim sudom, a koji, kako odbrana tvrdi, dovode u pitanje verodostojnost svedoka tužilaštva Todorovića, čije je svedočenje prihvaćeno na osnovu pravila 92*quater*. Odbrana je trebalo da zatraži da se ti dokumenti prihvate na osnovu pravila 92*bis* ili 92*ter*, uzetih u kombinaciji s pravilom 73*ter*(D). Zato odbrani ne treba odobriti zahtev da se ti dokumenti uvrste u spis bez posredstva svedoka na osnovu pravila 89(C), koje predstavlja *lex generalis*, i da se tako zaobiđu strogi zahtevi izneti u pravilima 92*bis* ili 92*ter*.³² Iz tih razloga Veće odbija prihvatanje preostalih dokumenata, njih 21, na koje se ova Odluka odnosi.

IV. DISPOZITIV

10. Iz navedenih razloga, Veće

- (i) **ODOBRAVA** zahtev tužilaštva da u odgovoru prekorači dozvoljeni broj reči;
- (ii) **KONSTATUJE** da je Zahtev bespredmetan u delu koji se odnosi na predlaganje dokumenta označenog brojem 1D04685 na osnovu pravila 65*ter*;
- (iii) **DELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtev;
- (iv) **UVRŠTAVA** u spis dokumente označene brojevima 1D05503, 1D04686, 1D04730 (privremeno pod pečatom) i 1D04736 (privremeno pod pečatom) na osnovu pravila 65*ter*;
- (v) **TRAŽI** od Sekretarijata da prihvaćenim dokumentima dodeli broj dokaznog predmeta i da strane u postupku i Veće obavesti o tome;

³¹ U pitanju su dokumenti označeni brojevima 1D04594, 1D04600, 1D04602, 1D04604, 1D04605, 1D04607, 1D04608, 1D04614, 1D04616, 1D04620, 1D04638, 1D04640, 1D04644, 1D04660, 1D04693, 1D04732, 1D04781, 1D04791, 1D05549, 1D05550 i 1D05551 na osnovu pravila 65*ter*.

³² Veće napominje da odbrana te dokumente izričito predlaže na osnovu pravila 92*bis*, ali uprkos tome, takve zahteve ne bi trebalo skrivati u dodacima uz zahteve za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka, koji se podnose na osnovu pravila 89(C) Pravidnika. Štaviše, odbrana je te dokumente prosto uvrstila u tabelu uz zahtev za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka a da se nije konkretno osvrnula na uslove navedene u pravilu 92*bis* niti zatražila dodavanje tih svedoka na njen spisak svedoka.

Prevod

- (vi) **ODBIJA** da u spis uvrsti dokumente označene brojevima 1D04594, 1D04600, 1D04602, 1D04604, 1D04605, 1D04607, 1D04608, 1D04614, 1D04616, 1D04620, 1D04638, 1D04640, 1D04644, 1D04660, 1D04693, 1D04732, 1D04781, 1D04791, 1D05539, 1D05563, 1505547, 1D05549, 1D05550 i 1D05551 na osnovu pravila 65ter, i
- (vii) **ODLUČUJE** da po Zahtevu donese još jednu odluku.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 28. avgusta 2012.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]